

JAKA JEST RÓŻNICA
MIĘDZY KŁAMSTWEM
A FANTAZJĄ?

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Jaka jest różnica między kłamstwem a fantazją?

Cele główne:

- uświadomienie dzieciom, czym jest kłamstwo, a czym fantazja,
- wdrażanie uczniów do posługiwania się fantazją,
- doskonalenie zdolności przewidywania następstw swoich decyzji,
- rozwijanie umiejętności konstruowania pytań otwartych,
- stymulowanie emocjonalno-społecznej i motywacyjnej sfery rozwoju dzieci,
- wyzwalanie potencjalnych możliwości i zainteresowań uczniów,
- kształcenie ekspresji słownej i bogacenie języka.

Cele operacyjne – uczeń:

- zaprezentuje wiersz, ułoży pytania, stworzy koncepcję scen do przedstawienia o kłamstwie, zaprezentuje sceny z przedstawienia, oceni, oskarży i obroni bohaterkę, stworzy reklamę i skomponuje obraz fantastyczny, opanuje emocje, skupi się na zadaniu, włączy się w działania zespołu, wypowie tekst roli, skorzysta ze wsparcia grupy.

Metody:

asymilacji wiedzy – pogadanka, waloryzacyjne, praktyczne – realizacja zadań wytwórczych, aktywizujące – pracy we współpracy, twórczego rozwiązywania problemów, wizualizacja, małe formy teatralne.

Formy pracy:

zbiorowa, grupowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

wiersz *O Grzesiu kłamczuchu i jego cioci* J. Tuwima, bajka J. Porazińskiej *Kozucha kłamczucha*, papier, kredki.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – przedstawienie fragmentu bajki, ocenę bohatera, tworzenie pytań otwartych, trening wyobraźni, interpretację wiersza.
2. **Przygotowanie do prezentacji wiersza *O Grzesiu kłamczuchu i jego cioci* J. Tuwima:** ćwiczenia w cichym czytaniu, próby interpretacyjne fragmentów wiersza, oddawanie głosem emocji i zamiarów.

3. **Rozmowa na temat wiersza.** Konstruowanie pytań prowokujących do myślenia. Wyjaśnienie, dlaczego Grześ fantazjował i w czym mu pomogła wyobraźnia.
4. **Przygotowanie do wystawienia przedstawienia bajki** J. Porazińskiej *Kozucha kłamczucha*. Wygłoszenie przemowy reżyserskiej – krótkiej relacji z wydarzeń. Wyodrębnienie zadań aktorskich. Podział przedstawienia na siedem aktów: „Zazulka trafia do gospodyni na służbę”, „Pierwszy dzień służby”, „Drugi dzień służby u gospodyni”, „Podejrzenia zwierząt”, „Podstęp gospodyni”, „Pobyt kozy w lesie”, „Szczęśliwe zakończenie”. Uczniowie zostają podzieleni na grupy i otrzymują fragment tekstu, który mają przedstawić. Ich zadaniem jest przeczytanie, wyreżyserowanie, próby odegrania ról i zaprezentowanie fabuły na forum klasy.
5. **Prezentacje zespołów.** Ocena wkładu pracy w efektowny występ.
6. **Rozmowa na temat zachowania się Kozuchy.** Ocena postępowania bohaterki.
7. **Sąd nad kozą i Grzesiem.** Wybór obrońców i oskarżycieli, sędzią będzie nauczyciel.
8. **Próba odpowiedzi na pytania: „Kiedy można usprawiedliwić kłamstwo?” i „Kiedy kłamstwo bywa dobre?”.**
9. **Trening zachowań.** Realizacja scenek sytuacyjnych „To nie ja”. Po czym można poznać, że ktoś kłamie? Obserwacja mowy ciała.
10. **Omówienie następstw kłamstw.** Wyjaśnienie przysłowia „Gdyby kózka nie skakała...”. Przytoczenie przykładów z życia dzieci. Ustosunkowanie się do powiedzenia: „Kłamię, by robić to, co lubię”. Odniesienie się do przedwyborczych deklaracji politycznych i reklam.
11. **Praca w parach.** Wymyślanie takiej reklamy podanego produktu, aby wszyscy chcieli go kupić. Ocena prawdziwości deklaracji.
12. **Podanie przykładów sytuacji, w których fantazjowanie jest wskazane.** Zabawa „wspólny rysunek” – uczniowie podają kartki z rąk do rąk i dorysowują elementy tak, by stworzyć znaczeniową całość. Po skończonej pracy właściciel nadaje tytuł dziełu, które powstało.
13. **Prawdziwa ocena, czyli zastosowanie samooceny.**
14. **Podsumowanie zajęć.** Próba wyjaśnienia powodu, dla którego dzieci kłamią.
15. **Ocena zaangażowania uczniów.** Nauczyciel indywidualizuje ten proces, uwzględniając możliwości i ograniczenia uczniów ze SPE.

Komentarz metodyczny

Trening umiejętności na scenie codzienności to doskonała okazja dla dzieci ze SPE. Występując w „płaszczu roli”, uczą się dzięki doświadczeniom i zaangażowaniu emocji.